

2018. aasta üldhariduskoolide rahuloluküsitluste tagasiside
Metsküla Algkool

Sisukord

Mis on rahulolu ja miks on vaja seda hinnata?	3
Kuidas ja mida mõõdeti?	3
Tagasiside	3
Tulemuste esitamine raportis	4
Avatud vastused	4
Mida tagasiside lugemisel kindlasti arvesse võtta?	4
Õpilaste rahuloluhinnangud 2016/17 ja 2017/18 õppeaastal	5
Lapsevanemate tagasiside	8
Lapsevanema hinnang lapse rahulolule kooliga	8
Lapsevanema hinnang lapse põhivajaduste rahuldatusele koolis	8
Lapsevanema ja kooli suhted	8
Lapsevanema rahulolu koolikeskkonna erinevate aspektidega	9
Lapsevanema rahulolu kooliväliste aspektidega	11
Lapsevanema hinnang kooli mainele	12
Lapsevanemate avatud vastused	13

Mis on rahulolu ja miks on vaja seda hinnata?

Eesti elukestva õppe strateegia 2020 seadis 2014. aastal sihiks, et erinevate osapoolte rahulolu elukestva õppe toimimisega peab Eestis kasvama. Nii õppeasutused, koolipidajad kui riik on palju pingutanud, et õpikeskkonda ja õpikäsitusi uuendada ning luua õpilase arengut soodustav õpi- ja kasvukeskkond. Alates 2015. aastast alustati Haridus- ja Teadusministeeriumi eestvedamisel riiklikult korraldatud rahuloluküsitluste läbiviimisega üldhariduskoolide õpilaste hulgas, aasta hiljem valmisid uued küsimustikud hindamaks rahulolu kõigil haridustasemetel. 2017. aastal toimus uute küsitluste valimi põhine katsetamine, 2018. aastal rakendati uusi küsitlusi juba kõikides üldhariduskoolides.

Küsitlustes osalesid 4., 8. ja 11. klassi õpilased, põhikooliastme õpilaste lapsevanemad ja kõik õpetajad. Rahuloluküsitluste eesmärgiks on anda õppeasutustele tagasisidet ja toetada seeläbi koolikeskkonna pidevat arengut. Küsitlused annavad nii kooli kui ka riigi tasandil ülevaate erinevate osapoolte rahulolust ja selle muutumisest ajas. Tagasiside toetab õppe- ja kasvatus töö tugevuste ja nõrkuste märkamist, aidates nii suunata õppeprotsessi arendamist õppeasutustes ning soodustades õppega seotud osaliste teabevahetust ja koostööd. Samasel moel jätkatakse küsitluste korraldamist ka järgnevatel aastatel, õpilaste hulgas toimub andmekogumine igal aastal, lapsevanemate ja õpetajate hulgas üle kolme aasta.

Rahulolu hindamisele lähenetakse maailmas erinevalt. Käesolevates küsitlustes käsitleti vastajate kooliga rahulolu kui subjektiivset heaolu: st isiklikku kooliga seotud kogemust, mis lähtub vastaja õpi- või töökeskkonnaga seotud tunnetest ja meeleoludest (nt kuidas õppija ennast teatud laadi õppes tunneb, kas talle meeldib koolis käia). Subjektiivse heaolu mõttes kajastavad rahuloluhinnangud vastaja suhet keskkonda, aga ei kirjelda objektiivseid keskkonna tunnuseid. Samas olukorras võib üks inimene olla rahulolev ja teine mitte.

Kuidas ja mida mõõdeti?

Andmekogumine üldhariduskoolides viidi SA Innove poolt läbi 2018. aasta veebruar-aprill. Rahuloluküsitlustele vastasid 10249 4. klassi, 8457 8. klassi ja 4820 11. klassi õpilast, 7562 õpetajat ning 19223 1.-9. klassi õpilase lapsevanemat. Kõikidest üldhariduskoolidest võtsid käesoleva aasta rahuloluküsitlustest osa ligikaudu 85%.

Kooliga rahulolu mõõtmise aluseks on teadusuuringutel põhinev mudel. Kokkuvõtvalt hinnati vastajate (1) üldist kooliga seotud heaolu kogemust, (2) rahulolu spetsiifiliste kooli õpikeskkonna tahkudega ning (3) rahulolu mõningate kooliväliste teguritega, mis võiksid vastajatel kooliga rahuloluga seostuda. Heaolu hindamisel tugineti enesemääratlusteooriale¹, mis näeb inimese sisemise motivatsiooni kujunemise ja heaolu kogemise olulise sisendina kolme põhivajaduse - autonoomia, enesetõhususe/kompetentsuse ja seotuse - küllaldast rahuldatust. Koolide õpikeskkonna puhul vaadeldi nii keskkonna sotsiaalset (nt kiusamine, õpetajate ja juhtkonna tegevus, suhted) kui ka füüsilist külge (nt õppevahendid, ruumid, toitlustus, tugiteenused). Keskkonna sotsiaalse külje avamisel käsitleti ka õppetöö iseloomu, kogudes andmeid tunnuste kohta, mis kajastaksid õpikäsituse muutumist². Kooliväliste teguritena, mis võiksid rahuloluga seostuda, käsitleti üldiseid hinnanguid üldhariduse korraldusele, õpilastel ka näiteks rahulolu koduse keskkonnaga jne.

Rohkem informatsiooni rahuloluküsitluste ja -kontseptsiooni kohta saab HTMi veebilehelt www.hm.ee/rahulolu.

Tagasiside

Järgnev kokkuvõte annab ülevaate Teie kooli õpilastelt, õpetajatelt ja lapsevanematelt kogutud andmetest. Raportis on eraldi peatükina välja toodud iga sihtrühma vastused, kes Teie koolist küsitlustele vastasid. Tagasisidet anname kõikide sihtrühmade kohta, kui sinna kuulus vähemalt **5 vastajat**. Raportis on läbivalt Teie kooli tulemusi (nii õpilaste, õpetajate kui ka lapsevanemate hinnanguid) kõrvutatud vastava sihtrühma üldise keskmise tulemusega, mis võimaldab jälgida, millistel teemadel ja kuivõrd Teie kooli hinnangud üldisest pildist erinevad. **Kõikide üldhariduskoolide**

¹Ryan ja Deci (2000), Self-Determination Theory and the Facilitation of Intrinsic Motivation, Social Development, and Well-Being, American Psychologist, 55, 68-78

²Vt ülevaadet õpikäsituse muutumise põhjustest ja eesmärkidest www.hm.ee/opikasitus.

raportites, kes osalesid 2017. aastal uute üldhariduskoolide rahuloluküsitluste katsetamises, on võrdluseks ära toodud ka nende eelmise aasta tulemused (seda tunnuste puhul, mis on jäänud muutumatuks). 2017. aasta rahuloluküsitluste tulemused on käesolevasse raportisse kaasatud kõikide sihtrühmade puhul, va õpetajad, kelle tulemusi esitati eelmisel aastal kahe eraldi grupi kohta (põhikooliastme ja gümnaasiumiastme õpetajad).

Tulemuste esitamine raportis

Tulemusi on raportis esitatud kahel viisil:

1. Latentsete tunnuste keskmiste hinnangute joonised. Latentsete tunnuste puhul mõõdeti ühte nähtust mitme üksikväitega. Igale vastajale arvutati tunnuse keskmine hinnang, kooli keskmine hinnang kõikide selle kooli vastajate hinnangute keskmisena. Keskmistele hinnangutele on lisatud usalduspiirkonda tähistavad jooned (näitavad vahemikku, kus mõõdetud rühma hinnangu parameeter 95% tõenäosusega asetseb). Graafik võimaldab otsustada, kas Teie kooli vastajate hinnang on kõikide koolide vastajate keskmisest hinnangust erinev ning kas erinevus on statistiliselt oluline. Erinevused ei ole statistiliselt olulised, kui võrreldavate gruppide keskmiste tulemuste usalduspiirkonnad omavahel kattuvad. Kui keskmiste usalduspiirkonnad omavahel ei kattu, on võrreldavate gruppide keskmised statistiliselt usaldusväärselt erinevad. Väited, millega õpilaste, õpetajate ja lapsevanemate latentseid tunnuseid mõõdeti, leiate **tabelist 1, 2, 3 ja 4.** Juhul, kui Teie koolist mõni eelpool toodud sihtrühmadest küsitlustes ei osalenud, siis tagasisides Teile vastava sihtrühma latentsete tunnuste tabelit ei kuvata.

2. Üksikväidete sagedusjoonised. Joonistel on kuvatud iga üksikväite vastuste jaotus protsentides. Kõik sihtrühmad andsid rahuloluhinnanguid enamjaolt 5-punktsel Likerti skaalal (1 - ei ole üldse nõus, 2 - pigem ei ole nõus, 3 - natuke nõus ja natuke vastu, 4 - pigem olen nõus, 5 - olen täiesti nõus). Mõningatele digioskuseid ja -vahendeid, vägivalla kogemist ning põhjuseta puudumist käsitlevatele väidetele anti hinnanguid ka teistsugusel skaalal. Väited, millele on hinnanguid antud tavapärasest teistsugusel skaalal, on tagasisides tähistatud roheline värviskeemiga. Enamus üksikväidete puhul tähendab väitega nõustumine suuremat rahulolu hinnatud aspektiga. Negatiivsed väited, mille puhul suurem nõustumine tähendab rahulolematust hinnatud aspektiga, on joonistel välja toodud kolmanda värviskeemiga (oranžikas värviskeem).

Tagasiside on võrdlemise mahukas, seda eriti juhul, kui ühest õppeasutusest osalesid küsitlustes kõik sihtrühmad. Iga sihtrühma puhul saate tagasisidet ligikaudu 20 erineva tunnuse kohta.

Avatud vastused

Küsitluste käigus oli nii õpilastel, õpetajatel kui ka lapsevanematel võimalik soovi korral anda koolile ka kirjalikku tagasisidet. Esmalt paluti kõikidel sihtrühmadel kirjeldada, millega on nende arvates koolis kõik hästi, ning seejärel, mis neid koolis häirib. Avatud vastused on sihtgruppide kaupa ära toodud käesoleva raporti lõpus. Selleks, et ühtegi vastajat ei oleks võimalik Tema poolt antud vastuse põhjal ära tunda, on kirjalikust tagasisidest välja võetud vihjed kindlatele isikutele ja situatsioonidele. Sellised kohad on avatud vastustes tähistatud **[***]** märgiga. Muid sisulisi muudatusi avatud vastustes tehtud ei ole, kõik vastused on raportis kajastatud sellisel kujul, nagu nad vastaja poolt anti.

Mida tagasiside lugemisel kindlasti arvesse võtta?

1. Rahuloluhinnangud on subjektiivsed ning sõltuvad ühtaegu nii vastajast endast (nt tema ootused ja väärtused) kui ka tema kokkupuudetest keskkonnaga. Vastused ei iseloomusta otseselt kooli, vaid vastaja individuaalset suhet kooliga. Seetõttu kirjeldab tagasiside esmalt ikkagi vastajate seisundit.

2. Tulemuste varieerumine koolis ja erinevused kõikide vastajate keskmisest tasemest aitavad märgata, millistes valdkondades tuntakse ennast paremini ja milliseid kogetakse vähem meeldivatena. Numbrilise tagasiside tõlgendamisel tuleks tähelepanu pöörata ebatavalistele tulemustele, mis üldisest pildist palju erinevad. See info aitab koolis märgata valdkondi, kus tuleks olukorda lähemalt uurida (mis on nt rahulolematuse täpsemad allikad) ja seeläbi otsida viise heaolu parandamiseks.

3. Tulemuste usaldusväärsus mõjutab oluliselt küsitluses osalenute arv. Kui osalejaid on vähe, siis ei ole tulemused esinduslikud ning võivad olla kallutatud (osalesid nt keskmisest enam rahulolevad või rahulolematud inimesed). Mida suurem on vastajate osakaal, seda veenvamad peaksid kooli jaoks saadud tulemused olema (hea vastamise määr on 75% ja enam).

4. Vähesse vastajate arvuga koolide puhul võivad teatud tunnuste joonistelt puududa kooli enda tulemused, mis on tingitud sellest, et väitele andis hinnangu vähem kui 5 antud sihtrühma esindajat. Õppeasutusest võis kokku küsitluses osaleda rohkem kui 5 ühe sihtrühma esindajat, küll aga ei pruukinud kõik vastajad küsitlust terviklikult täita (küsimustele vastamine ei olnud kohustuslik).

5. Tähelepanelik tuleb olla erinevate sihtrühmade samanimeliste tunnuste võrdlemisel. Ühe ja sama nimega latentsed tunnused ei pruugi olla erinevatel sihtrühmadel ühtemoodi mõõdetud, nt 4. klassi õpilaste hinnangud õpikeskkonnale on mõõdetud mõnevõrra teistsuguste väidetega kui 8. ja 11. klassi õpilaste sama tunnuse hinnangud. Selliste tunnuste omavaheline võrdlemine ei ole sisukas.

6. Koolidel, kes osalesid ka 2017. aasta rahuloluküsitlustes ning kelle raportis on võrdluseks ära toodud nende eelmise aasta tulemused, tuleb tähelepanu pöörata erinevatel aastatel kasutusel olnud väidete sõnastusele. Mõningate näitajate puhul on võrreldavatel õppeaastatel kasutatud pisut erineva sõnastusega väiteid (nt õpilaste kiusamise kogemine), sisukama tagasiside andmise eesmärgil oleme aga ka need tulemused raportisse kaasanud.

7. Sihtrühmade avatud vastused võivad olla kooli juhtkonnale abiks numbrilise tagasiside tõlgendamisel. Avatud küsimuste vastustest võib olla kasu numbrilise tagasiside põhjal ilmsiks tulnud probleemsete valdkondade avamisel ja tähelepanu juhtimisel olulistele teemadele. Kirjalik tagasiside võib seeläbi toetada juhtkonda kooli puudutavate otsuste tegemisel ning õppe- ja töökeskkonna arendamisel.

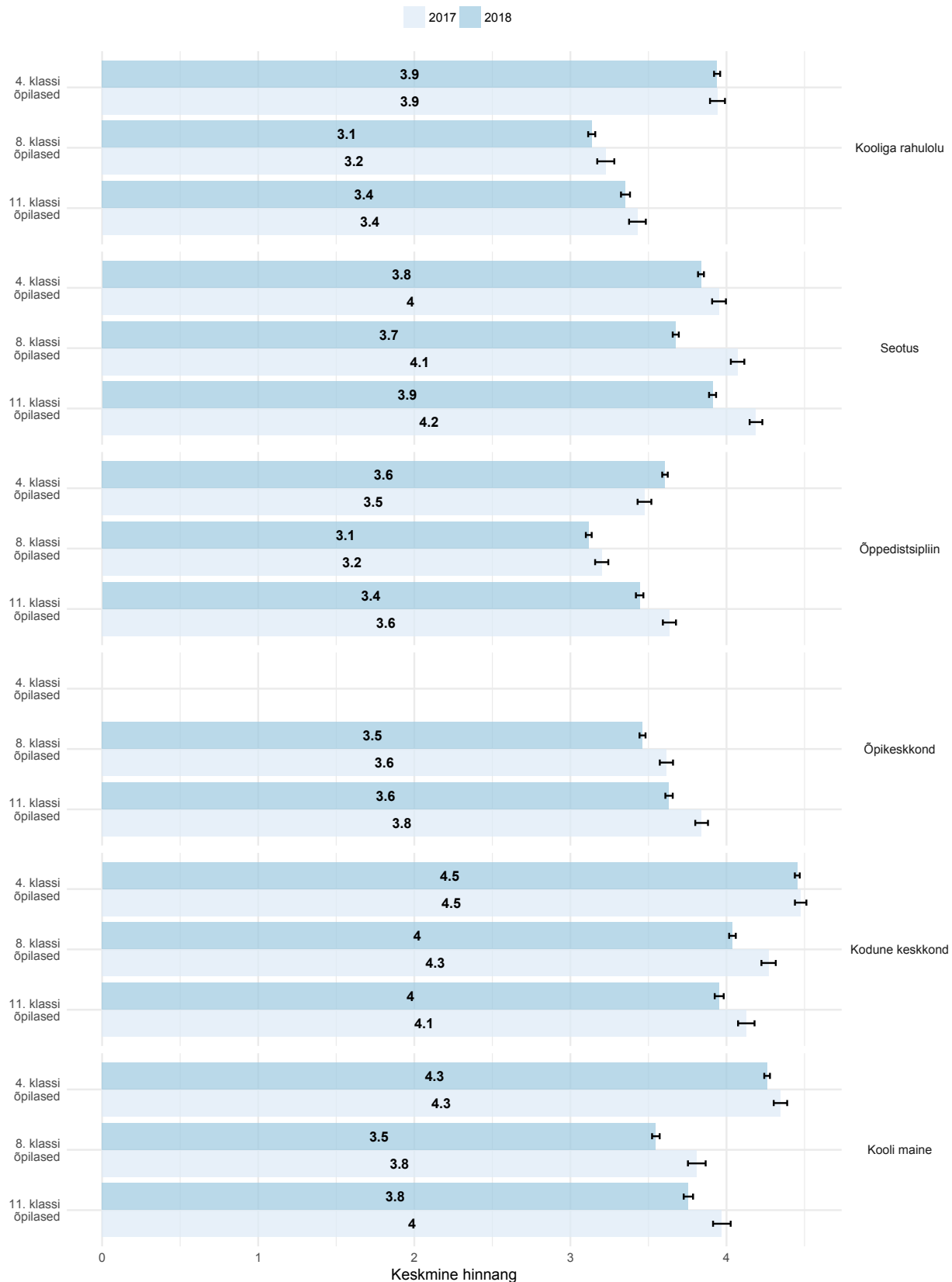
Õpilaste rahuloluhinnangud 2016/17 ja 2017/18 õppeaastal

Uued rahuloluküsitlused, mis töötati välja TÜ Sotsiaalteaduslike rakendusuringute keskuse (RAKE) poolt 2016. aasta lõpus, on nüüdseks edasiarendatud kujul kasutusel olnud juba teist aastat. Joonisel nr 1 on ära toodud erinevate õpilasgruppide 2016/17 ja 2017/18 õppeaasta keskmised hinnangud mõningatele kooliga seotud aspektidele (mida küsitlustega võrreldavatel aastatel ühtemoodi hinnati). Jooniselt on võimalik jälgida, millised on 4., 8. ja 11. klassi õpilaste hinnangute erinevused ning kas hinnangutes on toimunud muutusi ka võrreldavatel aastatel.

Õpilasgruppide üldistes kooliga rahuloluhinnangutes muutusi toimunud ei ole. Kõige kõrgemad on rahuloluhinnangud 4. klassi õpilaste hulgas, põhikooli lõpuks õpilaste hinnangud langevad ning gümnaasiumis rahulolu kooliga jällegi kasvab. Üldiselt kalduvad õpilaste rahuloluhinnangud õpingute jooksul langema. Seda tõlgendatakse sageli kergekäeliselt koolirõõmu kadumisena kooli tegevuse tõttu. Samavõrra tähtis on aga ka õpilaste kognitiivne areng ja muutuv suhtumine keskkonda, mis võimaldab neil endast ja neid ümbritsevast mitmekülgsemalt aru saada.

Joonis 1. Õpilaste hinnangud erinevatele aspektidele 2016/17 ja 2017/18 õppeaastal: hinnangute keskmised ja 95% usaldusvahemikud

TABEL 4. Lapsevanemate küsitlusega hinnatud latentsed tunnused

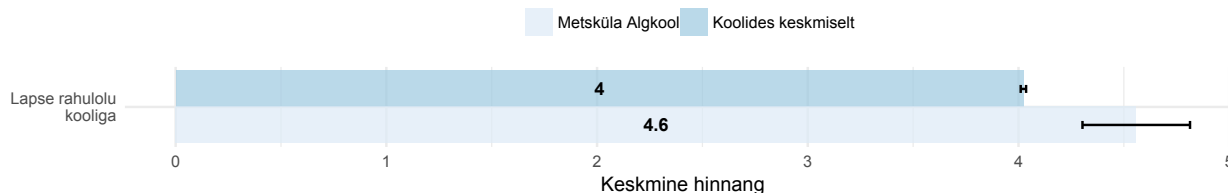
Latentne tunnus	Väited, millega latentset tunnust hinnati
Lapsevanemate hinnang lapse rahulolule kooliga	
Lapse rahulolu kooliga	Minu laps tunneb end koolis hästi. Minu laps tuleb enamasti koolist heatujulisena.
Lapsevanema hinnang lapse põhivajaduste rahuldatusesele koolis	
Lapse autonoomi	Minu laps saab koolis toimivas kaasa rääkida. Minu lapse koolis toetatakse lapse iseseisvust ja ise otsustamist. Minu laps saab koolis vabalt oma arvamusi ja ideid väljendada.
Lapse enesetõhusus	Minu laps näitab üles huvi õppimise vastu. Minu laps suhtub õppimisse tõsiselt.
Lapse seotus kaasõppijatega	Minu laps saab oma klassikaaslastega hästi läbi. Teised õpilased aitavad vajadusel minu last. Minu lapsel on klassikaaslaste seas sõpru.
Lapse suhe õpetajatega	Õpetajad hoolivad minu lapsest. Minu lapse ja tema õpetajate vahel on head suhted. Õpetajaid huvitab see, kuidas minu lapsel koolis läheb. Õpetajad arvestavad õppetöös minu lapse vajaduste ja eripäradega.
Lapsevanema ja kooli suhted	
Suhted klassijuhatajaga	Probleemide puhul saan alati klassijuhataja poole pöörduda. Lapsevanemana on mul kerge oma lapse klassijuhatajaga suhelda. Minu lapse klassijuhataja on minu jaoks vajadusel olemas.
Infolevik	Saan õpetajatelt tagasisidet oma lapse tegevuse ja arengu kohta. Saan koolis toimuva kohta infot (sh klassijuhatajalt, päevikust, koosolekult, e-päevikust, kooli kodulehelt). Saan infot oma lapse kodutööde ja hinnete kohta.
Lapsevanema rahulolu koolikeskkonna erinevate aspektidega	
Õpiabi	Minu laps saab vajadusel koolis järeleaitamistunde või konsultatsioone. Minu lapse koolis tegeletakse andekamate laste arendamisega. Õpi- või käitumisraskustega lapsed saavad minu lapse koolist abi.
Liikumisvõimalused koolis	Minu lapse koolis on loodud õpilastele võimalused vahetunnis liikuda – kasutada aulat/ võimlat/ õueala mängimiseks, tantsimiseks jms. Minu lapse koolis on aastaringised õuevahetunnid tavapärased.
Lapsevanema rahulolu kooliväliste aspektidega	
Rahulolu põhiharidusega	Eestis antav põhiharidus on ajakohane. Olen rahul põhihariduse korraldusega Eestis.
Lapsevanema hinnang kooli mainele	
Kooli maine	Olen rahul, et minu laps õpib just selles koolis. Soovitaksin oma lapse kooli ka teistele.

Lapsevanemate tagasiside

Teie koolist osales küsitluses: 17 lapsevanemat

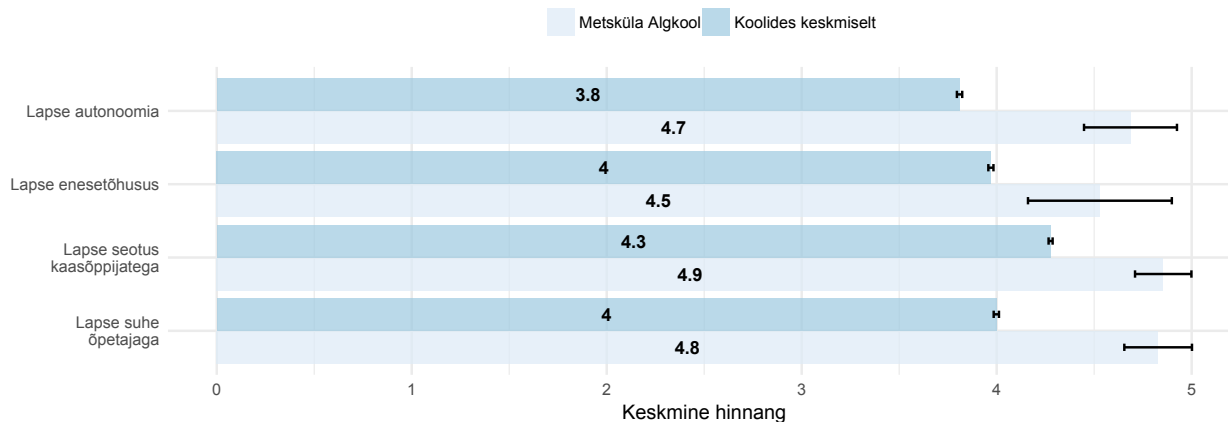
Lapsevanema hinnang lapse rahulolule kooliga

Joonis 1. Lapse rahulolu kooliga: hinnangu keskmised ja 95% usaldusvahemikud

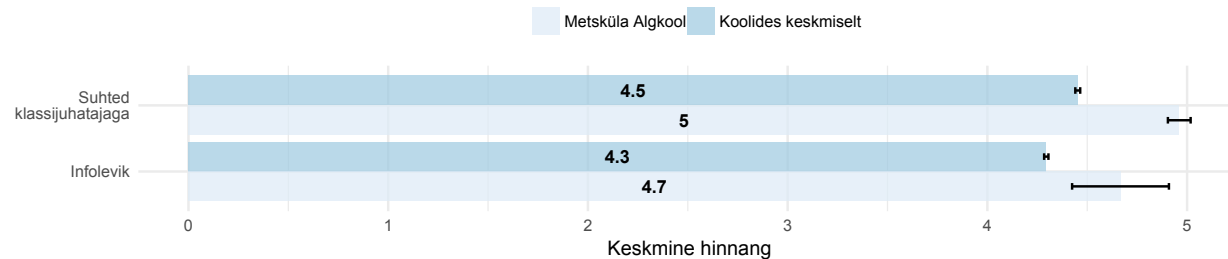
Lapsevanema hinnang lapse põhivajaduste rahuldatusel koolis

Joonis 2. Lapse põhivajaduste rahuldatus koolis: hinnangute keskmised ja 95% usaldusvahemikud

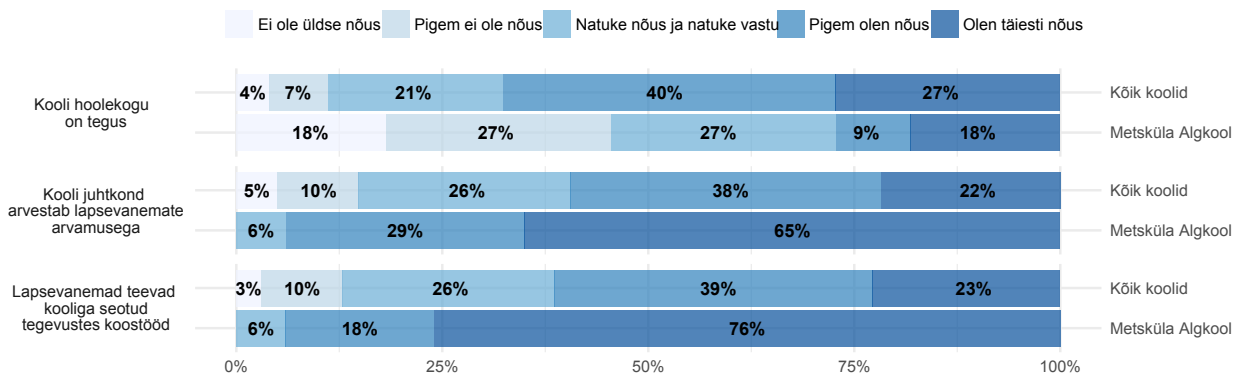
Lapsevanema ja kooli suhted

Joonis 3. Lapsevanema ja kooli suhted: hinnangute keskmised ja 95% usaldusvahemikud

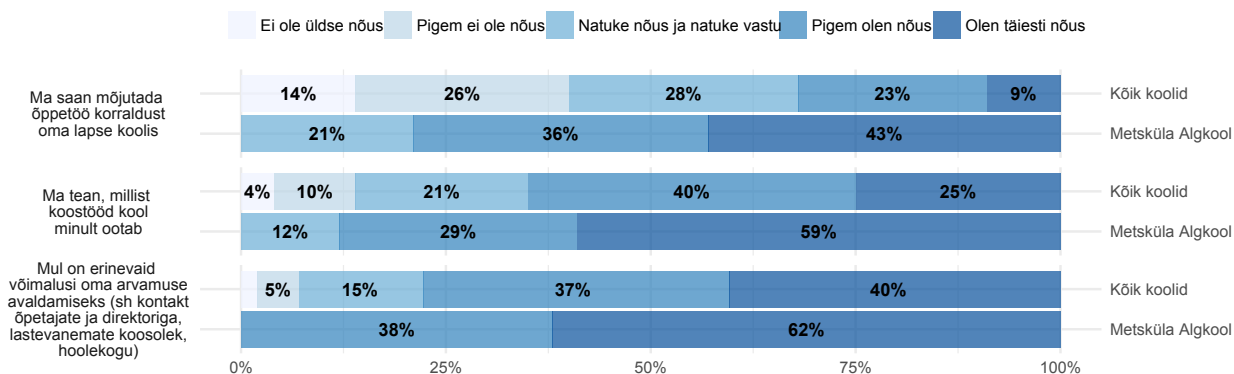

Joonis 4. Lapsevanema ja kooli koostöö

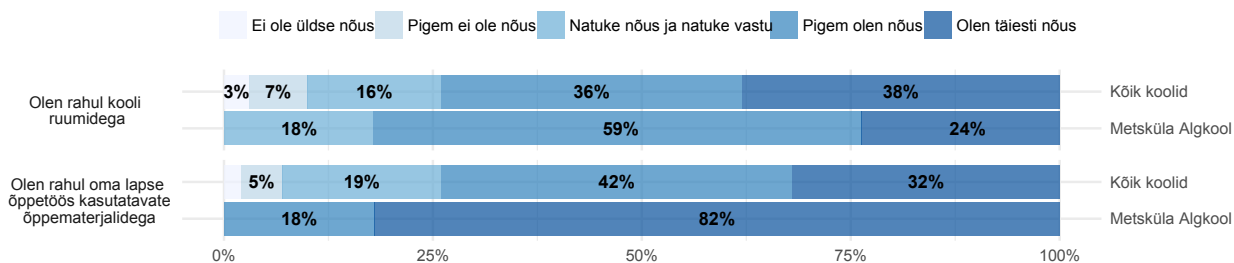

Joonis 5. Lapsevanema ja kooli koostöö 2

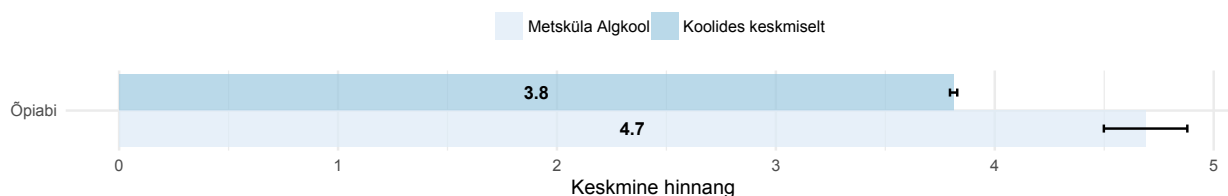

Lapsevanema rahulolu koolikeskkonna erinevate aspektidega

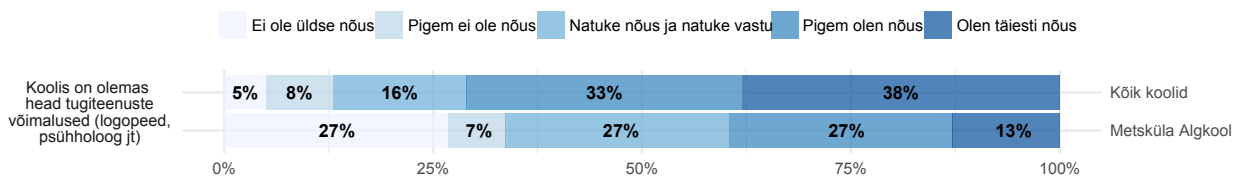
Joonis 6. Lapsevanema rahulolu kooli ruumide ja õppematerjalidega

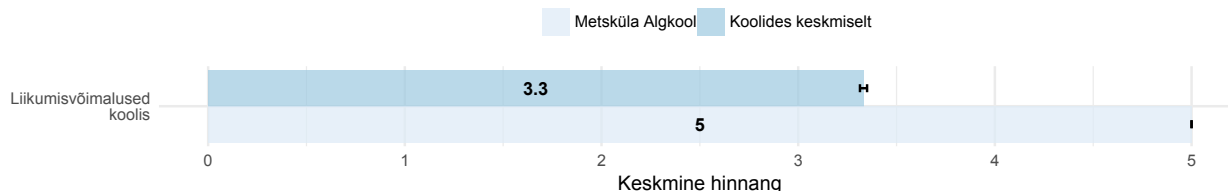
Joonis 7. Õpiabi olemasolu koolis: hinnangu keskmised ja 95% usaldusvahemikud

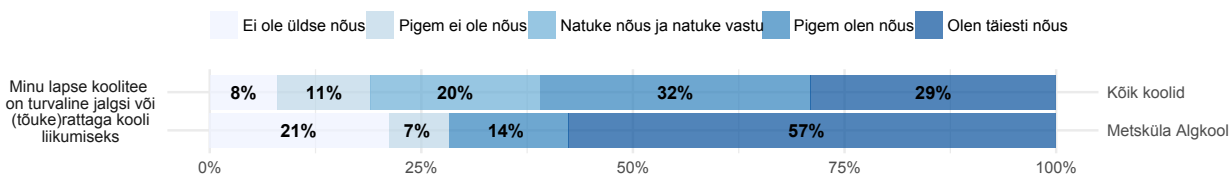
Joonis 8. Tugiteenuste võimalused koolis

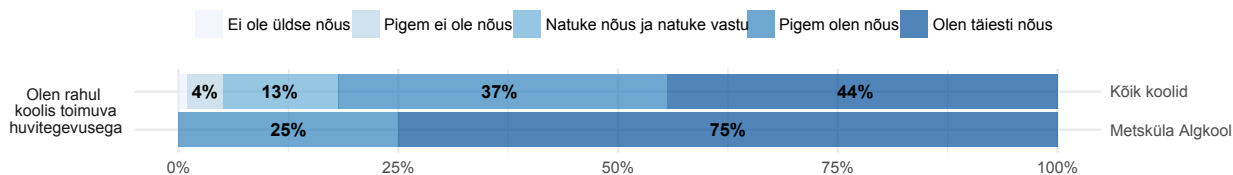
Joonis 9. Liikumisvõimalused koolis: hinnangu keskmised ja 95% usaldusvahemikud

Joonis 10. Lapse koolitee turvalisus

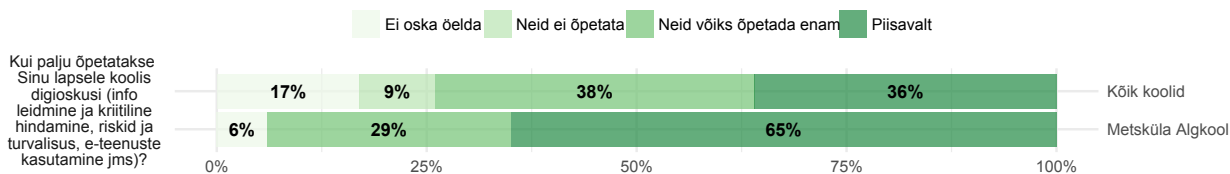

Joonis 11. Lapsevanema rahulolu kooli huvitegevusega

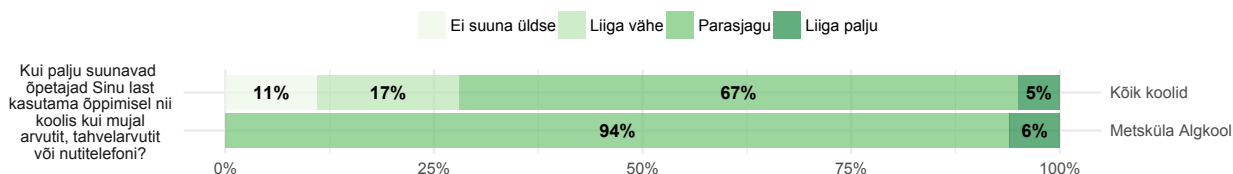

Vastasid lapsevanemad, kelle laps osaleb või osales sel õppeaastal koolis mõnes huviringis.

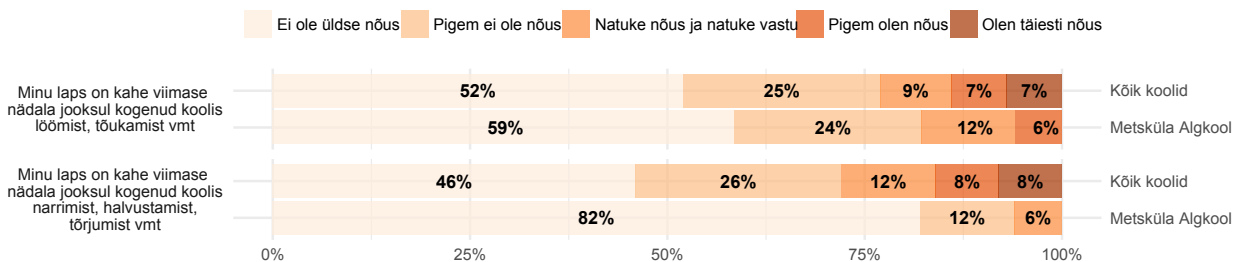
Joonis 12. Digioskuste õpetamine koolis

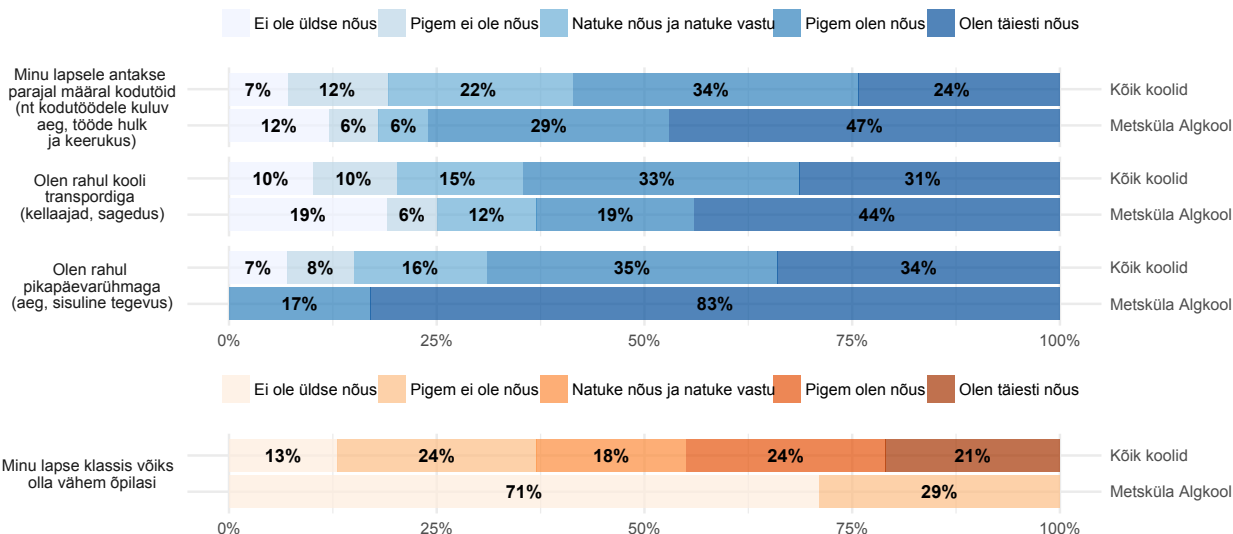
Joonis 13. Digivahendite kasutamine

Joonis 14. Lapsevanema hinnang oma lapse vägivalva kogemisele koolikeskkonnas

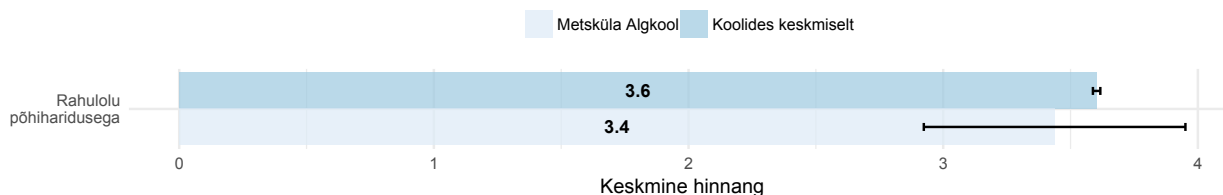

Joonis 15. Muud koolikeskkonnaga seotud aspektid

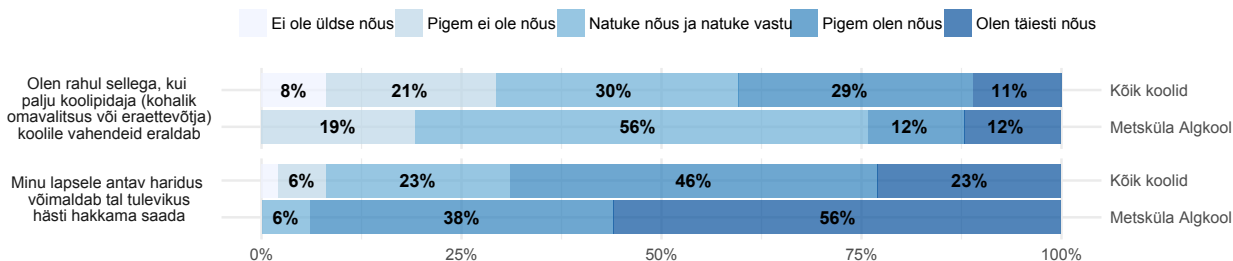

Lapsevanema rahulolu kooliväliste aspektidega

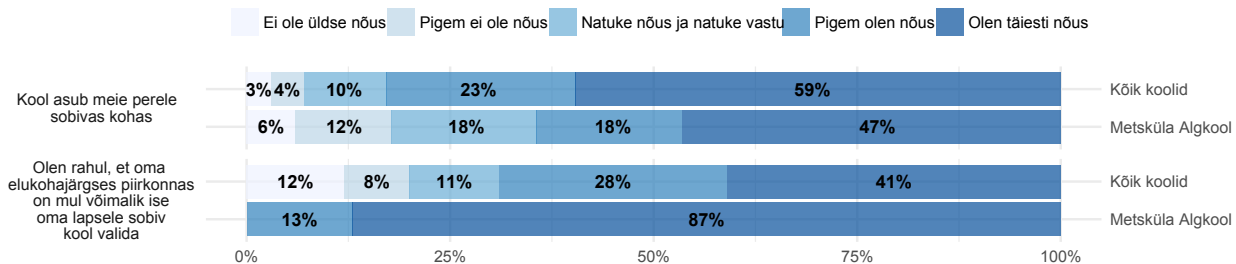
Joonis 16. Rahulolu põhiharidusega: hinnangu keskmised ja 95% usaldusvahemikud

Joonis 17. Muud koolivälised aspektid

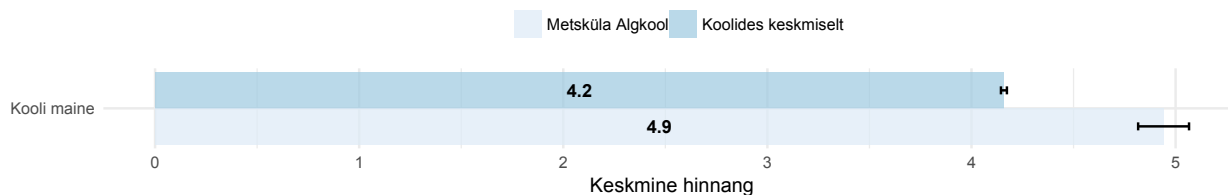

Joonis 18. Kooli asukoht

Lapsevanema hinnang kooli mainele

Joonis 19. Kooli maine: hinnangu keskmised ja 95% usaldusvahemikud

Lapsevanemate avatud vastused

Kõigepealt lisage või täpsustage palun neid asju, millega on Teie arvates hästi.

- 1 Mulle tundub, et just sellised peaksidki Eestis olema algkoolid nagu on minu lapse kool (piisavalt väike kool ja väga motiveeritud pedagoogid).
  - 2 Metsküla kool on parim kool
  - 3 Suur hoov ja vabadus nautida värsket õhku ja liikumist, mittehindeline hindamine, lapse võimekusega arvestamine
  - 4 Palju õuesõppimist
  - 5 Väljas liikumine; mittehindeline hindamine; väike seltskond
  - 6 Õpikeskkond, omavahelised suhted nii laste vahel kui õpetajatega, õpetajate positiivne ja aktiivne eluhoiak.
-

Ja nüüd neid asju, mis Teid häirivad.

- 1 Mulle tundub, et õppekava on liiga faktipõhine - näiteks loodusainete puhul peaks palju suurem rõhk olema praktilisel kui teoorial. Samas minu lapse koolis on õpetajad ise muutnud õppimist palju praktilisemaks kui õppekava seda (miinimaalselt) ette näeb.
  - 2 Põhihariduse riiklik programm on väga teadmiste- ja faktipõhine. Sooviks rohkem mõistmise-, koostöö- ja oskustepõhist haridust.
  - 3 Ei häiri midagi
  - 4 Liiga palju kodutöid
  - 5 Lapsele mittemeeldiv õpetaja
  - 6 Kooli materiaalne toimetulek.
-

